

İTA

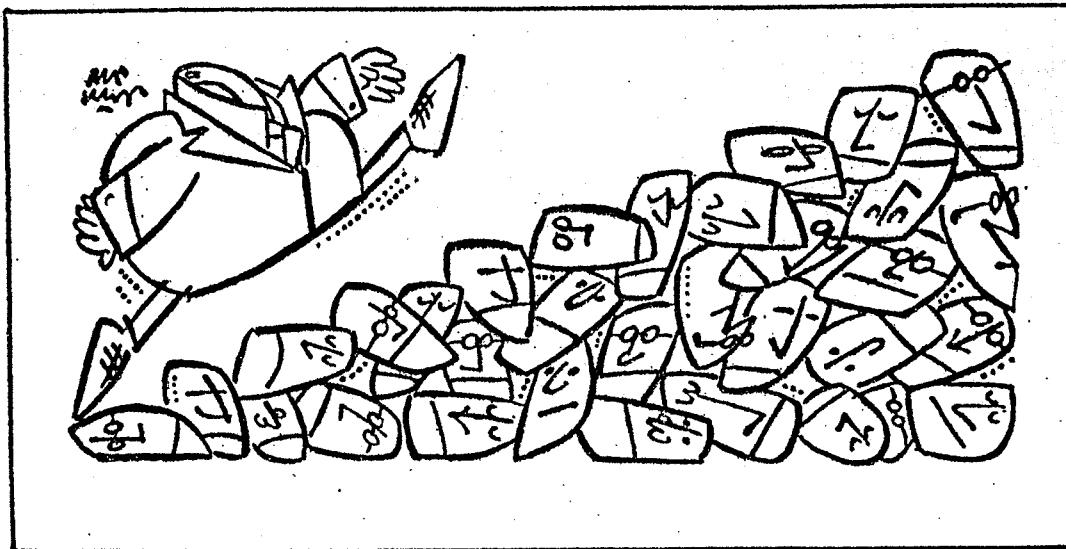
# BÜLTEN BULLETIN

INFO-TÜRK AJANSI  
INFO-TÜRK AGENCY  
AGENTSCHAP INFO-TÜRK  
AGENCE INFO TÜRK  
INFO-TÜRK AGENTUR

CH.M.WISER PLEIN, 13/2 - 1040 BRUSSEL  
TEL: (32-2) 230 34 72 - WETTEL DEPOT 2198  
REKENING: INFO-TÜRK - BBL 310-0148714-02

MAANDELIJKSE PERIODIEK  
4de Jaar - Mei 1980  
Nederlands 6  
Prijs 20 BF  
Jaarlijks abonnement  
Benelux 200 BF  
Buitenland 250 BF

Publikatie van onze artikels  
toegelaten met de vermelding  
Agentschap Info-Türk



## NOG EEN I MEI-VIERING ONDER DE BEDREIGING VAN LEGERTANKS IN TURKIJE

İSTANBUL (ITA) - Terwijl de arbeiders van alle landen I mei vierden met het houden van meetings en het schreeuwen van slogans die aanzetten tot eenheid, solidariteit en strijd, zag Turkije's grootste stad, İstanbul, eruit als een spookstad. Helicopters vlogen over en tanks patrouilleerden op de voornaamste punten in de stad, die een bevolking heeft van meer dan 4 miljoen mensen. Veiligheidsdiensten, versterkt door extra-troepen van de nabijgelegen garnizoenen, fouilleerden alle voertuigen en voetgangers die de stad binnenkwamen. Dezelfde voorzorgen werden genomen in 30 andere provincies, inclusief de hoofdstad Ankara en İzmir, de 3de grootste turkse stad.

"Jarenlang reeds wordt Taksim Square (İstanbul) op I mei versierd met rode vlaggen...De slogans die geskandeerd worden en posters aan de muren doen denken aan het Rode Plein in Moskou... Dit jaar organiseerde de militaire overheid een grote ceremonie op Taksim Square, die haar autoriteit aantoonde, en ter afwisseling domineerden de halve maan en de ster de scène. Wat een troost!

Ecevit: "Overheid lokt terreur uit"

Met de toename van de repressieve maatregelen veroorzaakte het politiek geweld in de loop van I maand de dood van 280 mensen, waarmee het totale aantal slachtoffers van zes maanden Demirel-regering op 1444 gebracht wordt.

## POLITIEKE MOORDEN

TUSSEN 16/4/1980+

EN 15/5/1980

İSTANBUL	45
URFA	32
ANKARA	30
KARS	14
ADANA	13
MARDİN	12
TRABZON	11
GAZİANTEP	11
MERSİN	10
KAYSERİ	10
SAMSUN	9
DIYARBAKIR	9
ORDU	5
KONYA	5
ESKİŞEHİR	4
AYDIN	4
ANTALYA	4
TUNCELİ	4
SIİRT	3
SAKARYA	3
MALATYA	3
KOCAELİ	3
İZMİR	3
EDİRNE	3
ZONDULDAK	2
USAK	2
HATAY	2
ELAZIG	2
DENİZLİ	2
BURSA	2
ARTVIN	2
AMASYA	2
AGRI	2
ADIYAMAN	2
YOZGAT	1
VAN	1
TOKAT	1
SİNOP	1
NEVŞEHİR	1
MERZİFON	1
KAHRAMANMARAS	1
GİRESUN	1
CORUM	1
CANAKKALE	1
BERLIN	1
TOTAAL	280
6 MAANDEN	
DEMIREL	1444
TOTAAL VAN	
4 JAAR EN	
4 MAAND	3654

De "grijze wolven" nemen nu ook ambtenaren van de republikeinse partij CHP, en ex-premier Ecevit als doelwit.

Verleden maand werden twee provincie-voorzitters van deze partij gedood door kogels van de "grijze wolven": op 3 mei de advocaat Ahmet Albay, voorzitter van de Adana-afdeling, en op 8 mei de advocaat Mustafa Kullukoglu, voorzitter van de Kayseri-afdeling. Hierna beschuldigde de voorzitter van de CHP, Ecevit, de regering ervan een politiek te volgen die terreur uitlokt. Op de parlamentsvergadering van de partij zei Ecevit: "Iedere dag worden meer dan 10 mensen door terroristen gedood, en de verantwoordelijken zetten aan tot gewelddaden, zoals bij de Kayseri en Adana-incidenten. De gouverneur van Kayseri speelde gedeeltelijk een rol in de escalatie van de terreur in deze provincie, en de regering drong erop aan de gouverneur daar te houden, tot de incidenten die eindigden met de dood van de provinciële voorzitter van de partij, Kullukoglu."

Het antwoord dat Ecevit kreeg van de minister van binnenlandse zaken is een nieuw bewijs van de provocerende houding van de regering. De minister, Orhan Eren, zei: "De leden van de CHP worden vermoord, het is waar. Maar deze die vermoord werden kunnen niet beschouwd worden als normale leden van de CHP."

Dit onderscheid tussen de leden van de voornaamste oppositiepartij toont aan dat de regering het vermoorden van linkse leden en ambtenaren van deze partij tolereert. Als de leden van een centraal-linkse partij tot doelwit gemaakt worden van het politieke geweld van de regering, dan is het niet te verwonderen dat honderden leden van socialistische partijen of andere progressieve organisaties afgeslacht worden in het hele land. Want de "grijze wolven" hebben de toelating van de regering om hen dood te schieten.

Internationale solidariteit met de gearresteerde DİSK-leiders

De arrestatie van de DİSK-leiders en militanten, die het I mei-verbod trotseerden, lokte in de hele wereld reactie en solidariteitsbetuiging uit.

De wereldfederatie van vakbonden, de wereldconfederatie van de arbeid en hun aangesloten vakverenigingen protesteerden tegen de arrestatie door een boodschap te zenden aan de turkse overheid.

Verder deed de wereldfederatie van de arbeid een beroep op de internationale arbeidsorganisatie en vroeg om de turkse regering te veroordelen voor het niet naleven van de syndicale rechten.

Dezelfde organisatie deed ook een beroep op internationale organisaties zoals het OECD, de raad van Europa, de EEG, en het Europese parlement, in verband met de verkrachting van de rechten van de mens in Turkije. De wereldconfederatie van de arbeid vestigde de aandacht op het feit de financiële hulp die Turkije geniet, door de regering ook kan gebruikt worden om de repressieve toestanden in het land te versterken.

Ook de commissie voor gastarbeiders van het ABVV deed een beroep op alle democratische krachten in de wereld om hun solidariteit te betuigen met de gearresteerde leiders en militanten van DİSK.

Men zou de militairen moeten danken." (Turkish Daily News, 3 mei 1980)

Deze zinnen drukken de voldoening uit van de dominerende kringen van Turkije, de kommentaar van de rechtse kranten was identiek. Deze kringen erkennen I mei niet als de dag van de arbeid, voor hen is het een nationale vakantiedag om de lente te vieren. Dit jaar brachten ze de "lentedag" door met het luisteren naar militaire marsen die op Taksim Square gespeeld werden door de legerfanfare. Terwijl ze zich vermaakten waren alle leiders van de "confederation of progressive trade unions of Turkey" (DİSK) en zowat 400 vakbondmilitanten onder arrest voor het niet naleven van het verbod om de dag van de arbeid te vieren. De rustverstoring begon met raids op zetels van progressieve vakverenigingen, en de confiscatie van posters en bladen die betrekking hadden op I mei. Daarna organiseerden de arbeiders, aangesloten bij DİSK, op 29 april in heel Turkije stakingen en werkvertragingen. De spanning steeg ten top na een vuurgevecht van 5 uur tussen aanvallende veiligheidsdiensten en weerstand biedende hogeschool-studenten in de hoofdstad Ankara. Meer dan 1500 personen, waaronder ook leraars en leden van het schoolbestuur werden gearresteerd. Om nog meer bloedige incidenten te vermijden besloot het uitvoerend comité van de DİSK I mei te vieren in één enkel stadje, Mersin, gelegen in het middellandse zee-gebied, buiten de krijgswet-zone. Niettegenstaande deze voorzorgsmaatregel arresteerden de krijgswet-authoriteiten één voor één de leiders van de DİSK, ook de voorzitter Abdullah Baştürk en de secretaris-generaal Fehmi İşiklar. Een lid van het uitvoerend comité, Rıza Güven, werd gearresteerd nadat hij een I mei-toespraak gehouden had in Mersin.

Niettegenstaande de nooit voorheen geziene terreur van de militairen op I mei slaagden de progressieve organisaties en de socialistische partijen erin zelfs in de steden om der krijgswet betogingen te organiseren, en te bewijzen dat de arbeidersklasse van Turkije vastberaden was de dag van de arbeid te vieren.

#### Verbod van I mei : een traditionele druk op de turkse arbeidersklasse

De turkse overheid heeft de I mei-viering steeds verboden sinds het uitroepen van de republiek. In 1976 zette DİSK een punt achter het verbod door massale demonstraties te houden. Ook in 1977 en 1978 werd I mei gevierd, telkens met de deelname van ongeveer 300.000 arbeiders. In 1977 ging de viering door, zelfs toen fascistische organisaties een bloedbad aanrichtten waarbij 36 mensen vermoord werden.

In 1979, onder de regering van de sociaal-demokraat premier Ecevit, werd de I mei-viering in İstanbul opnieuw verboden door de krijgswet-authoriteiten. Het hoofdkwartier van de DİSK werd omsingeld door gewapende strijdkrachten en werd urenlang doorzocht. Alle publicaties en posters met betrekking op I mei van 1976, 1977, 1978 en 1979 werden geconfiscieerd. Alle leden van het executieve comité van DİSK werden vóór I mei gearresteerd. Op I mei trotseerden de leiders en militanten van de arbeiderspartij "TİP" het verbod, en organiseerden een mars tegenover het hoofdkwartier van DİSK. Ze werden allen gearresteerd en onmenselijk behandeld. Men bracht hen onder in het stadion van İstanbul, later vervoerde men hen naar legerbarakken.

Dit alles werd ook dit jaar herhaald, op een beter georganiseerde en meer repressievere wijze. Sommige gevangenen werden in politiecentra of legerbarakken gemarteld. Gebruikmakend van deze openbare repressie schortte de Demirel-regering vele arbeidersstakingen op, en had ze zelfs het lef te spreken over het beperken van alle vrijheden en fundamentele rechten door een heraanpassing van de grondwet. Zoals uitgelegd werd in het Bulletin van april buit de regering de impasse uit bij verkiezingen om het presidentschap, om de publieke opinie te overtuigen van de noodzaak om de grondwet te veranderen, en zo de macht van de regering en de militairen te vergroten.

In dit kader publiceerden Aydın Yalçın, een professor, en Adnan Başer Kafaoglu, een econoom, die beiden als dienaars van de kapitalistische kringen bekend staan, een grondwet-project dat de afschaffing voorziet van de senaat van de republiek, de rechtstreekse verkiezing van de president van de republiek door het volk, en een grotere autoriteit voor deze laatstgenoemde.

EEN SOCIALISTISCHE PARTIJ VERBODEN IN TURKIJE

ANKARA (ITA) - Terwijl de neo-fascistische partij MHP veredergaat met zijn criminele activiteiten, en de tientallen beschuldigingen tegen zijn leiders niet onderzocht worden door de procureur van de republiek, werd een socialistische partij verboden wegens een zinnetje in zijn programma.

De arbeiderspartij van Turkije (TEP) verklaarde in het programma dat, als zij aan de macht komt, ze het recht van de Koerden zal herkennen om een opvoeding te krijgen in hun moedertaal.

Na een reeks zittingen besliste het grondwetgevend hof op 8 mei dat dit deel van het partijprogramma in strijd is met het artikel 57/I van de turkse grondwet. Artikel 57/I zegt het volgende :

"De statuten, programma's en activiteiten van politieke partijen moeten conform zijn aan de principen van een democratische en seculiere republiek, gebaseerd op menselijke rechten en vrijheden, en op de fundamentele principes van de territoriale en nationale integriteit van de staat. Partijen die deze voorwaarden niet naleven zullen definitief ontbonden worden."

De TEP was een kleine politieke partij, in 1975 gesticht onder het leiderschap van de ervaren socialist Mihri Belli. Na het verdict zei Belli tot de journalisten dat de uitspraak spijtig is.

Andere socialistische partijen, TIP en TSIP, brachten kritiek uit op de uitspraak, en stelden dat, als er één politieke partij in Turkije verdient verboden te worden, het wel de "Nationalist Action Party" van kolonel Türkes is.

Raid op partijzetel van de TIP.

De druk die uitgeoefend wordt op de turkse arbeiderspartij TIP, werd groter naargelang 1 mei naderde. Terwijl het proces van partijvoorzitter Behice Boran verdergezet wordt voor het militair tribunaal van het krijgswetbevel van Ankara hielden de veiligheidsdiensten op 29 april 1980 een raid op de zetel van de partij in İstanbul, en werden alle burelen in het gebouw doorzocht.

Ondanks deze pressie werd er door de partij een massale ceremonie gehouden in het sportpaleis van İstanbul, dit om 1 mei te vieren en de 5de verjaardag van de stichting van de partij alsook de 70ste verjaardag van voorzitter Behice Boran.

(C-M-PB-DG-IO/5)

FOLTERING : DAGELIJKSE ONDERVRAGINGSMETHODE IN TURKIJE

ANKARA (ITA) - De Orde van Advokaten van İstanbul maakte op 7 mei 1980 bekend dat in Turkije regelmatig mensen gefolterd worden, en overhandigde aan de pers een lijst van personen die gefolterd werden. Sommige slachtoffers waren aanwezig op de persconferentie en vertelden over de foltermethoden die op hun toegepast werden.

De voorzitter van de Orde, M. Orhan Apaydin, zei:  
"Duizenden mensen zitten opgesloten als politieke gevangenen. Niemand weet hoeveel personen voor de rechtbankgebracht werden of hoeveel er vrijgelaten werden. De verblijfplaatsen van de gevangenen worden niet meedegeëld aan hun familieleden. We hebben vele verklaringen die aantonen dat de ondervragingen van politieke gevangenen gepaard gaat met foltering. Volgens de getuigen zijn de gevangenen naakt en moeten ze op de grond liggen. Dan giet men koud water over hen. Terwijl ze nog nat zijn worden elektroden bevestigd op de geslachtsorganen, de kin of oorlel. Sigaretten worden op hun lichaam uitgedrukt. De folteraars steken zelfs knuppels in de aars van hun slachtoffer. De falanga, dit is het op de voetzolen slaan met stokken, is de meest onschuldige van de foltermethoden.

Deze onmenselijke praktijken duren tot de gevangene zijn handtekening zet onder een valse verklaring. Indien men deze niet wil tekenen dreigen de militairen hen dood te schieten of door het venster te gooien. Soms worden deze bedreigingen ook uitgevoerd en worden er gevangenen naast het gebouw op de grond gevonden. De politie beweert dan dat de gevangene zelfmoord pleegde."

Op de persconferentie legde een ooggetuige een verklaring af dat de gevangene Recep Estik gedood werd zoals hierboven aangehaald, in de gevangenis van Kucukkoy.

Na deze revelaties waren de krijgswet-authoriteiten verplicht te verklaren dat deze beweringen over foltering onderzocht zouden worden, en indien ze correct werden bevonden, de verantwoordelijken gestraft zullen worden.

#### Beweringen over foltering

"De politie deed een inval op de zetel van de vakbond van metaal- en textielbewerkeren, en folterden de vakbondsloden eerst in de burelen van de vakbond en daarna op een speciale plaats, "huis" (Yuva) genaamd. De arbeiders aangesloten bij de textielvakbond, Ramazan Yilmazer, Hikmet Aldirmaz, Fahrettin Dolibaş, Ali Karataş, Yilmaz İspekter, Süleyman Gümüş, Hüseyin Kiliç en Ali Gülalkan, verklaarden dat ze gedurende 60 uur geen water of voedsel kregen, en geslagen werden met geweerkolven, ijzere stangen en stokken. Eén van hen zei : " Schreeuwend overvielen ze mij. Ze verzamelden een paar kleine kinderen en dwongen hen ook te schreeuwen." (Daily Cumhuriyet, 21 maart 1980)

"In de koolmijn van Askale (in de provincie Erzurum) werden 127 mijnwerkers, die deelgenomen hadden aan een weerstandsaktie door de veiligheidsdiensten overvallen, en in gevangenschap op brutale wijze gefolterd. Velen onder hen zijn nog steeds onder dokterstoezicht wegens de opgelopen wonden tijdens de foltering. Het politiebureau in Askale is bekend als foltercentrum. De politieagenten gebruiken falanga en elektrische schokken als foltermethoden." (Cumhuriyet, 28-29 maart 1980)

"Dokter Dursun Kirbaş, assistent in het Bakirköy-hospitaal in İstanbul, en tevens lid van de Artsenkamer van Turkije, werd op 28 maart 1980 om 5 uur 30 's ochtends gearresteerd. Zowat 550 van zijn boeken werden in beslag genomen. Men bracht hem naar het politiecentrum van Gayrettepe, waar hij 15 dagen gefolterd werd. "Ze kleedden me uit. Eén van hen verpletterde mijn tenen met zijn hielen. Een andere sloeg me op de knieschijven. Later bevestigden ze elektroden op mijn lichaam" zei dokter Kirbaş." (Cumhuriyet, 21 april 1980)

"Er wordt bevestigd dat Yasar Gündoğdu, vertegenwoordiger van de vereniging van arbeiders in de energie-sektor (Enerji-Der), onder foltering gedood werd in de nacht van 18 op 19 april 1980. Een autopsie-rapport van het ziekenhuis verklaart dat hij stierf aan een hersenbloeding, opgelopen tijdens de ondervraging in het politieke politiecentrum van Ankara." (Cumhuriyet, 28 april 1980)

"De pers-attaché van de progressieve vakbondconfederatie, DİSK, Tefvik Bilgin, verklaarde gefolterd te zijn in de gevangenis. De advocaten van DİSK deden een beroep op het bestuur van de krijgswet van İstanbul en op de dienst van de procureur van de republiek, om deze verklaringen te onderzoeken." (Cumhuriyet, 4 mei 1980)

#### Onmenselijke omstandigheden in gevangnissen

Op de persconferentie van de Orde van Advocaten van İstanbul werden de onmenselijke omstandigheden in de gevangnissen bekendgemaakt door de advocaat İbrahim Mavioglu, die onlangs de militaire gevangenis van Davutpaşa bezocht had. De gevangenen zijn verplicht op de grond te slapen, zonder bed, en worden beleedigd en geslagen door de soldaten. Tussen 28 april en 2 mei openden de bewakers zelfs het vuur op de gevangenen, en verwonden 9 van hen. Als reactie hierop gingen 380 politieke gevangenen in hongerstaking. Volgens een bericht dat op 18 maart 1980 verscheen (Daily Cumhuriyet) deden de gevangenen van de stedelijke gevangenis van Edirne een beroep op de gouverneur om verdere foltering in deze gevangenis te voorkomen. (C-M-D-DG-I5/5)

Druk op de Koerden in Turkije.

STOCKHOLM (ITA) - Het koerdisch periodiek blad "Rizgariya Kurdistan" heeft onlangs een beroep gedaan op de wereldopinie, om te protesteren tegen de anti-democratische maatregelen die van toepassing zijn op de pers in turks Koerdistan, en in Turkije in het algemeen.

De laatste ontwikkelingen aanhalend, zegt de oproep :

"In de periode van de val van het regime van de sjah in Iran, toen de Koerden hun nationale eisen begonnen te formuleren, riep de turkse regering de krijgswet uit (26 december 1978) in II koerdische provincies en in 3 turkse steden met een belangrijke arbeidersklasse. De krijgswet, die oorspronkelijk slechts 2 maanden zou duren, is sindsdien steeds hernieuwd, en werd geleidelijk uitgebreid tot nieuwe gebieden. Momenteel zijn 16 koerdische provincies onder de krijgswet. De repressie die dit meebrengt, in de naam van de strijd tegen het terrorisme, gaat alle beschrijving te boven. Onmiddellijk na het afkondigen van de krijgswet werd besloten dat een aantal week- en dagbladen niet langer gepubliceerd mochten worden in de provincies onder krijgswet. De koerdische bladen die, ondanks ontelbare moeilijkheden, toch verschenen werden gedwongen hun publicaties te staken: Rizgari (Bevrijding, maandelijks), Roja Welat ("de zon van het vaderland", tweewekelijks), Özgürlük Yolu ("de weg naar de vrijheid", maandelijks), Devrimci Demokratik Gençlik ("revolutionaire democratische jeugd", maandelijks) en Kawa (maandelijks).

"De maatregelen tegen de koerdische pers eindigden niet met het verbieden van de publicatie zelf. De overheid begon nu ook de uitgevers en eigenaars te vervolgen en naar de gevangenis te zenden. Meer dan 10 verschillende processen worden gevoerd tegen de uitgevers van "Rizgari", de eigenaar werd gearresteerd en opgesloten zonder aanhoudingsbevel. Hij bevindt zich nu in de militaire gevangenis in Ankara. Verschillende processen worden ook gevoerd tegen de uitgevers van "Özgürlük Yolu", "Roja Welat" en "Devrimci Demokratik Gençlik". De uitgevers van "Roja Welat" zijn gearresteerd. De uitgever van "Kawa" wordt vervolgd, de eigenaar ervan werd gearresteerd en zit in de gevangenis. Het dagblad "Ala Rizgari" ("de vlag van de bevrijding"), dat zijn eerste nummer publiceerde in juni 1979, botste onmiddellijk op hevige weerstand. De uitgever werd vervolgd, de verdelers ervan gevangen genomen en gemarteld. De eigenaar werd gearresteerd en zit nu in de militaire gevangenis van Diyarbakir.

"Een ander geval waarop we de aandacht willen vestigen is dat van socioloog İsmail Beşikçi, een van de meest talentvolle geleerden van Turkije. Hij werd opgesloten naar aanleiding van zijn laatste boek, "Türk Tarih Tezi : Günes Dil Teorisi" ("de turkse these over geschiedenis : de theorie van de zonnetaal"). Het boek is een kritiek op de officiële visie (dus die van de staat) van de wereldgeschiedenis, alle grote beschavingen zouden positief beïnvloed geweest zijn door geïmmigreerde turken uit centraal-Azië. Zijn weerlegging van deze absurde theorie leidde naar deze absurde straf. Ook de verantwoordelijken voor de publicatie van het boek werden gearresteerd.

Zoals bekend is wordt over de hele wereld een aktie gevoerd voor de onmiddellijke vrijlating van de socioloog İsmail Beşikçi. (Zie het Bulletin Info-Turk van Oktober 1979 en van april 1980)

Wereldbekende novelist Yashar Kemal koos voor vrijwillige verbanning in Zweden.

STOCKHOLM (ITA) - De turkse novelist Yashar Kemal, in Europa bekend met werken als "Memed, My Hawk" en "The iron Earth and the Copper Sky", verklaarde in een interview aan de New York Times op 27 april 1980 dat hij niet naar Turkije zal terugkeren, tenzij de turkse regering zijn veiligheid garandeert. De turkse novelist, wiens naam bijna ieder jaar op de lijst van de kandidaten voor de Nobelprijs staat, zei dat alle progressieve intellectuelen in Turkije bedreigd worden met opsluiting en met de dood, en dat zijn naam op de zwarte lijst staat van een fascistische terreurorganisatie.

Sinds 1978 woont Yashar Kemal in Zweden.

Zoals men zich herinnerd verkoos ook de turkse dichter Nazim Hikmet voor zelfverbanning. In 1963 stierf hij in het buitenland. (C-NYT-DG-8/5)

KRIJGSWET VERBODT PUBLIKATIE VAN 15 PERIODIEKE BLADEN

İSTANBUL (İTA) - De krijgswet-authoriteiten van de provincie İstanbul verklaarden in hun communiqué nummer 43 van 29 april 1980 dat nog 15 dag- en tijdsbladen niet meer mogen gedrukt en verspreid worden in de krijgswet-zones. Eerder had dezelfde overheid in de communiqués nummer 9, 10, 12, 13 en 15 de publicatie verboden van meer dan 30 dag- en tijdsbladen.

In Ankara werd een concert van de bekende popzanger Ruhi Su verboden, dat plaats zou gehad hebben op 28 en 29 april 1980 in het cultuurcentrum van de technische universiteit van het Midden-Oosten, ook de periodieken die uitgegeven zouden worden voor 1 mei 1980 werden gecensureerd. Naar aanleiding van deze maatregel verscheen het weekblad "YURUYUS" in plaats van op 29 mei pas veel later, en met blanco kolommen.

BUITENLANDSE INVESTERINGEN IN TURKIJE

ANKARA (İTA) - Onder druk van internationale financiële instellingen zoals zoals het IMF, de wereldbank en OECD, bereidt Turkije nieuwe maatregelen voor, met de bedoeling het vertrouwen te winnen van buitenlandse investeerders. Eerst en vooral zullen de firma's met buitenlands kapitaal aandeel opnieuw toestemming krijgen hun winsten naar het buitenland te transfereren. Verder wijzigt de regering het terugbetalingsplan van de commerciële schulden zonder garantie, dit om de terugbetaling te bespoedigen.

De winsten die naar het buitenland overgemaakt werden door firma's met buitenlandse kapitaal aandelen daalden tot 47 miljoen Amerikaanse dollar in 1978 en tot 42,2 miljoen dollar in 1979, na betrekkelijke hoge cijfers zoals 83 miljoen dollar in 1976 en 116 miljoen Amerikaanse dollar in 1977.

De buitenlandse kapitaalinvesteringen, aangemoedigd door de nieuwe maatregelen, worden geconcentreerd in 3 industrie-sektoren en in het toerisme. Buitenlandse investeringen in de chemie, de autoindustrie, de metallurgie en het toerisme maken voor 60% deel uit van de totale buitenlandse investeringen in Turkije. In 1977 was dit 55,8%. Wat betreft het aantal buitenlandse maatschappijen staat West-Duitsland bovenaan de lijst, met 22 van de 95 firma's, in 1977. Het aandeel van West-Duitsland in deze 22 firma's met een totaal kapitaal van 848 miljoen Turkse lire is 366,7 miljoen.

Door de achteruitgang van de investeringen door de oorspronkelijke landen komen de VS op de eerste plaats met 543 miljoen TL. Dit bedrag drukt een aandeel van 14,2% uit in 17 firma's, die een totaal kapitaal hebben van 3824 miljoen. Het totale kapitaal van de 95 investeringen in Turkije overschreed begin 1980 9000 miljoen TL. Het buitenlandse aandeel in dit kapitaal is ongeveer 3 miljard TL, dit is 31,75%. In 1976 was dit 40%, in 1977 39%. Van de 95 firma's, die onder wet 6224 vallen, zijn er 81 actief in de fabricage-industrie, zij vertegenwoordigen 82,5% van het totaal buitenlandse kapitaal.

In de dienstensector bereiken de investeringen 485,3 miljoen TL, in de mijnbouw 20 miljoen TL en in de landbouw 1 miljoen TL.

In de fabricage-industrie gaan de investeringen voor het grootste deel naar de chemische industrie. Het totaal kapitaal van 20 firma's in deze sector bedraagt 450 miljoen TL. Metallurgie en elektriciteit volgen met 13 firma's elk.

De buitenlandse investeringen zijn het meest geconcentreerd in de auto-industrie, met een bedrag van 489 miljoen TL.

Wat betreft de verhouding in het totaal kapitaal komt de mechanische industrie op de eerste plaats. Van een totaal van 120 miljoen TL van 4 firma's, behoort 96 miljoen (dit is 80,42%) aan buitenlandse aandeelhouders.

Onlangs deed de Franse auto-firma Peugeot-Citroën een aanvraag bij het departement van buitenlandse kapitaal-promotie, om 100.000 militaire voertuigen en gesloten wagens per jaar te produceren, met de waarborg van export van ten minste 60% naar afzetmarkten in Afrika en in het Midden-Oosten.

Ook de OYAK-Renault fabrieken, die één van de drie auto-fabriceerderes takken van Turkije is, besliste zijn capaciteit uit te breiden tot de productie van 80.000 auto's per jaar. Deze firma is grotendeels eigendom van de financieringshouding van legerofficieren. (OYAK). (ANKA-DN-C-DG-15/5)

FIRMA'S MET BUITENLANDSE AANDELEN (Per Sektor)

	AANTAL MAATSCH.	BUITENL.. INVESTER.(TL)	% BUITENL. AANDELEN IN TOT. KAP.	% VAN DE SEKTOR IN TOT. BUITENL. INV.
<u>I. VERWERKENDE INDUSTRIE</u>	<u>81</u>	<u>2,392,406,503</u>	<u>34.70</u>	<u>82.53</u>
A.Voedsel-Drank-Tabak	9	148,294,281	57.82	5.12
B.Textiel-Kleding	2	16,011,000	76.07	0.55
C.Papier	1	48,717,223	58.05	1.68
D.Banden	3	192,510,000	54.85	6.64
E.Plastiek	1	3,841,277	38.93	0.13
F.Chemie	20	449,993,212	47.64	15.52
G.Glas	2	105,544,000	30.15	3.64
H.Motorvoertuigen	7	488,624,500	32.96	16.86
I.Metallurgie	13	416,526,373	19.27	14.37
J.Mechanica	4	96,321,455	80.42	3.32
K.Landbouwgereedschap	4	115,120,000	33.66	3.97
L.Elektricit.Benodigdheden	13	286,303,182	50.53	9.88
M.Cement	2	24,600,000	22.36	0.85
<u>ii. LANDBOUW</u>	<u>1</u>	<u>1,020,000</u>	<u>51.00</u>	<u>0.04</u>
<u>iii. MIJNBOUW</u>	<u>1</u>	<u>20,000,000</u>	<u>100.00</u>	<u>0.69</u>
<u>IV. DIENSTEN</u>	<u>12</u>	<u>485,284,800</u>	<u>40.32</u>	<u>16.74</u>
A.Toerisme	7	384,370,000	56.59	13.26
B.Bankwezen	2	94,664,800	6.27	3.27
C.Bouwkunde-Raadgeving	2	4,000,000	40.00	0.14
D.Communicatie	1	2,250,000	50.00	0.18
<u>ALGEMEEN TOTAAL</u>	<u>95</u>	<u>2,898,711,300</u>	<u>31.75</u>	<u>100.00</u>

OORSPRONG VAN DE BUITENLANDSE INVESTERINGEN IN TURKIJE.

	AANTAL MAATSCH.	BUITENL.. INVESTER.(TL)	% BUITENL. aandelen in TOT. KAP.	% VAN HET LAND IN BUIT. INVESTERING
West-Duitsland	22	366,689,247	43.25	12.65
V.S.	17	543,023,006	14.20	18.73
Oostenrijk	4	25,028,500	77.40	0.86
België	3	54,670,000	15.04	1.89
Denemarken	5	88,617,223	35.74	3.06
Frankrijk	5	424,840,814	44.87	14.66
Nederland	6	122,507,368	66.31	4.23
Engeland	5	95,340,500	41.82	3.29
Italië	6	288,381,000	42.60	9.95
Zweden	2	5,500,000	13.75	0.19
Zwitserland	12	417,253,642	63.04	14.39
Japan	2	95,000,000	38.00	3.28
Canada	1	51,000,000	51.00	1.76
Koeweit	1	240,000,000	40.68	8.28
Gemengd	4	80,860,000	60.65	2.79
<u>TOTAAL</u>	<u>95</u>	<u>2,898,711,300</u>	<u>31.75</u>	<u>100.00</u>